

DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Ala Cobăneanu,

Judecători – Svetlana Filincova, Iurie Bejenaru, Victor Burduh, Nina Vascan

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie împotriva deciziei din 21 mai 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privindu-l pe

Zoia Mihail xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în sat. xxxxx, r-nul. xxxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 16.02.2017-26.10.2017;

2. Instanța de apel: 16.11.2017-12.12.2017;

19.06.2018- 08.10.2018;

12.04.2019-21.05.2019;

3. Instanța de recurs: 28.02.2018-15.05.2018;

28.11.2018-05.03.2019;

16.08.2019-04.12.2019.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința din 26 octombrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, Zoia Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, cu aplicarea art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani, iar conform prevederilor art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că, Zoia Mihail pe parcursul unei perioade de timp până la 05 ianuarie 2017, aflându-se în sat. xxxxx, r-nul. xxxxx, acționând intenționat în scopul punerii ilegale în

circulație a unor substanțe care conțin droguri, a păstrat la domiciliul său cu scopul de înstrăinare unor persoane terțe, 6 pungi din polimer și un sac din fibre de polimer, în care se află o masă vegetală uscată care, potrivit raportului de expertiză tehnic-criminalistic nr. 34/12/I-R-202 din 16 ianuarie 2017 reprezintă o masă de origine vegetală, uscată și grosier mărunțită constituită din măciulii, care reprezintă pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină), în cantitate de 3954 gr (masa uscată), substanță ce se atribuie la categoria substanțelor narcotice/droguri, în cantități deosebit de mari, ce în redacția Legii nr. 193 din 28 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr. 315-328 din 23 septembrie 2016, neutilizate în scopuri medicale, obținute artizanal din plante de mac, depistate în trafic ilicit, cantitățile căreia conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23 ianuarie 2006 „Privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora”, reprezintă substanțe narcotice în cantități deosebit de mari, iar potrivit Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05 octombrie 2004 „Cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului” nu sunt utilizate în scopuri medicale.

2. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Zoina Mihail, în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului a indicat că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, cu stabilirea unui termen de probă în privința inculpatului este una ilegală și neîntemeiată din motiv că inculpatul a săvârșit o infracțiune deosebit de gravă.

Acuzarea a menționat că instanța de judecată, manifestând o atitudine incorectă față de identificarea și interpretarea anumitor circumstanțe, absolut în mod neîntemeiat a reținut drept circumstanțe atenuante circumstanțele expuse pe când în instanța de judecată inculpatul nu a recunoscut învinuirea formulată acestuia de către acuzare - păstrarea cu scop de înstrăinare a drogurilor.

Potrivit prevederilor art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa aplicată lui Zoina Mihail nu și-a atins scopul, și anume, de restabilire a echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Inculpatul nu a conștientizat caracterul grav al acțiunilor sale și nici nu a recunoscut vina, lipsa căinței sincere, săvârșirea a unei infracțiuni deosebit de grave, consecințele grave survenite pentru sănătatea publică, modul în care a acționat inculpatul, prezența circumstanțelor agravante - toate acestea sunt circumstanțe care denotă incorectitudinea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, a fost admis apelul procurorului, casată sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Zoina Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita

activități legate de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani, iar conform art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată acestuia a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani.

Instanța de apel a constatat că Zoina Mihail pe parcursul unei perioade de timp până la 05 ianuarie 2017, aflându-se în sat. xxxxx, r-nul. xxxxx, a păstrat ilegal la domiciliul său droguri în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare, și anume: 6 pungi din polimer și un sac din fibre de polimer, în care se află o masă vegetală uscată care potrivit raportului de expertiză tehnic-criminalistic nr. 34/12/1-R-202 din 16 ianuarie 2017 reprezintă o masă de origine vegetală, uscată și grosier mărunțită constituită din măciulii, care reprezintă pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină), în cantitate de 3954 grame (masa uscată), substanță ce se atribuie la categoria substanțelor narcotice/droguri, în cantități deosebit de mari, ce în redacția Legii nr. 193 din 28 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr. 315-328 din 23 septembrie 2016, neutilizate în scopuri medicale, obținute artizanal din plante de mac, depistate în trafic ilicit, cantitățile căreia conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, nr. 79 din 23 ianuarie 2006 „Privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora”, reprezintă substanțe narcotice în cantități deosebit de mari, iar potrivit Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05 octombrie 2004 „Cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului” nu sunt utilizate în scopuri medicale.

Cercetând și apreciind probele administrate în cauza penală, și anume declarațiile inculpatului Zoina Mihail, a martorilor Zoina Lidia, Deliu Valentin, Irașcu Mihail și Buruiană Igor, a specialistului Popescu Maxim, cât și actele cauzei – raportul ofițerului de investigații al BCG SPC SII IP Hîncești, Alexandru Gheorghîță din 02 ianuarie 2017, procesul-verbal de consemnare a celor constatate din 02 ianuarie 2017, procesul-verbal de percheziție din 05 ianuarie 2018, procesul-verbal de ridicare din 05 ianuarie 2017, raportul de expertiză nr. 24/12/1-R-202 din 16 ianuarie 2017, actul nr. 6 de expertiză psihiatrică-legală (narcologică-legală) din 25 ianuarie 2017 în privința inculpatului Zoina Mihail, instanța de apel a conchis că acestea pe deplin dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, adică păstrarea ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță, eronat a apreciat probele administrate în cadrul ședinței de judecată, adoptând sentința de condamnare în privința lui Zoina Mihail în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, or, la caz s-a constatat cu certitudine, păstrarea ilegală a masei vegetale sub formă de pai de mac uscat în masă totală de 3954 gr, ce conține alcaloidul narcoactiv al opiului morfină, totodată, lipsesc careva probe ce ar confirma scopul de înstrăinare a inculpatului. Or, potrivit materialelor cauzei s-a atestat, că în gospodăria inculpatului în timpul percheziției în ultima odaie a saraiului au fost depistate 4 pachete de culoare albă, transparente din polietilenă, în care se aflau căciulițe de mac, iar în podul casei au fost depistate într-un sac din fibre de polimer de culoare albe, căciulițe uscate, asemănătoare celor de

mac, dar și un pachet de polietilenă cu asemenea substanțe.

Instanța de apel, a considerat neîntemeiate argumentele acuzării, acceptate de instanța de fond, precum că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, reținând că din declarațiile martorilor Irașcu Mihail, Buruiană Igor, Deliu Valentin, specialistul Popescu Maxim, cât și din probele materiale ale cauzei – procesul-verbal de percheziție și ridicare la domiciliul inculpatului, a rezultat intenția acestuia doar la păstrarea la domiciliu său a drogurilor, dar nu scopul de a le înstrăina.

Tot aici, instanța de apel a reținut că partea acuzării în sensul solicitărilor sale, nu a prezentat probe ce ar fi demonstrat intenția inculpatului privind înstrăinarea drogurilor și aceasta nu poate fi confirmat numai prin numărul mare de plante care conțin substanțe narcotice sau cantitatea mare a acestora depistate la domiciliul inculpatului, urmând a fi identificate și alte temeuri întru confirmarea intenției, precum existența unei înțelegeri cu cei ce urmează să procure astfel de plante sau substanțe. La fel, a reținut că declarațiile inculpatului date în calitate de bănuit nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare în lipsa altor probe pertinente și concludente, or este evident, că inculpatul, fiind într-o vârstă înaintată, fiindu-i adusă bănuiala în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal – *păstrarea ilegală a drogurilor fără scop de înstrăinare*, a scris personal că recunoaște bănuiala, procesul-verbal fiind perfectat de ofițerul de urmărire penală (f.d. 41-42). Ulterior, fiindu-i adusă învinuirea în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, inculpatul, folosindu-se de dreptul legal, a refuzat să facă careva declarații (f.d. 71- 72).

De asemenea, analizând probele enunțate, în raport cu invocările apărării în interesele inculpatului, instanța de apel a constatat lipsa temeiurilor legale pentru declararea nulității actelor de percheziție și ridicare a substanțelor depistate în gospodăria inculpatului, or, certitudinea dubiilor impuse referitor la modul și procedura sigilării, în speță, fiind stabilit doar faptul că cuantumul masei vegetale ridicate de la domiciliul inculpatului nu a fost supus verificării în sensul cantităților individuale pentru fiecare pachet ridicat.

Instanța de apel a mai constatat că procesul-verbal de percheziție din 05 ianuarie 2017, dar și ordonanța de ridicare a CD-ului cu înregistrările video de la locul constatării infracțiunii, a fost întocmit cu încălcări ale prevederilor referitoare la normelor procesuale penale, totuși efectuarea percheziției în lipsa inculpatului Zoina Mihail, coroborat cu circumstanțele invocate supra afectează integritatea drepturilor inculpatului Zoina Mihail, încălcări ce prin conținutul și forma lor nu pot impune nulitatea actelor menționate și urmează a fi puse la baza sentinței de condamnare.

Astfel, că alte probe ce ar confirma că inculpatul a păstrat cu scop de înstrăinare droguri, în afară de declarațiile acestuia date în cadrul urmăririi penale (f.d. 42), lipsesc, iar în lipsa acestora, declarațiile lui Zoina Mihail, date în cadrul urmăririi penale, nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

Totodată, la stabilirea pedepsei inculpatului pentru fapta comisă, instanța de apel, reținând prevederile art. 75 Cod penal, gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal, se atribuie la categoria celor deosebit de grave,

de persoana celui vinovat, că nu are antecedente penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv, are la întreținere nepotul minor, de lipsa circumstanțelor agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de prevenirea de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, a conchis că o pedeapsă cu închisoarea, stabilită în limitele sancțiunii incriminate, cu aplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal, va fi una echitabilă, ce va atinge scopul de restabilire a echității sociale și corijare a inculpatului, cu aplicarea pedepsei complementare.

4. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel procurorul a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Recurentul a făcut trimitere la temeiurile de casare stipulate în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală și a susținut că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Procurorul a susținut că, hotărârea instanței de apel este neîntemeiată în partea recalificării acțiunilor inculpatului Zoina Mihail de la prevederile art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal la o infracțiune mai ușoară prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

Recurentul a susținut că, instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare, nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate de organul de urmărire penală, și anume: declarațiile inculpatului Zoina Mihail date la etapa urmăririi penale, iar instanța de apel incorect a recalificat acțiunile acestuia.

Deci, instanța de apel a emis hotărârea fără cercetarea întemeiată, obiectivă și multiaspectuală a tuturor probelor și circumstanțelor comiterii infracțiunii.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 mai 2018, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Pentru a pronunța decizia în cauză, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel a ajuns la o concluzie neîntemeiată privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, nu a formulat o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în acest dosar, prin ce a admis erorile de drept prevăzute de pct. 6) și 12) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța a ajuns la concluzia de a recalifica acțiunile inculpatului din art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, în cele ale art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, motivând soluția prin faptul că procurorul nu a prezentat probe suficiente întru confirmarea scopului de înstrăinare a substanțelor narcotice depistate la domiciliu lui Zoina Mihail.

În continuare, instanța de recurs s-a referit la aspectele învinuirii, care nu au fost tratate corespunzător și minuțios de instanța de apel, în particular s-a avut în vedere delimitarea dintre art. 217 și 217¹ Cod penal.

Deci, instanța de recurs a reiterat că, potrivit rechizitoriului Zoina Mihail a

fost învinuit de aceea că: „.....pe parcursul unei perioade de timp până la 05 ianuarie 2017, aflându-se în sat. xxxxx, r-nul. xxxxx, acționând intenționat în scopul punerii ilegale în circulație a unor substanțe care conțin droguri a păstrat la domiciliul său cu scopul de înstrăinare unor persoane terțe, 6 pungi din polimer și un sac din fibre de polimer, în care se află o masă vegetală uscată care potrivit raportului de expertiză tehnico criminalistic nr. 34/12/l-R-202 din 16 ianuarie 2017 reprezintă o masă de origine vegetală, uscată și grosier mărunțită constituită din măciulii, care reprezintă pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină), în cantitate de 3 954 gr (masa uscată), substanță ce se atribuie la categoria substanțelor narcotice/droguri, în cantități deosebit de mari, ce în redacția Legii nr. 193 din 28 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr. 315-328 din 23 septembrie 2016, neutilizate în scopuri medicale, obținute artizanal din plante de mac, depistate în trafic ilicit, cantitățile căreia conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, nr. 79 din 23 ianuarie 2006 „Privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora”, reprezintă substanțe narcotice în cantități deosebit de mari, iar potrivit Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.1088 din 05 octombrie 2004 „Cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului” nu sunt utilizate în scopuri medicale”.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, acțiunile inculpatului au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, adică, *păstrarea ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari, cu scop de înstrăinare*.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că, reieșind din baza factologică expusă supra și având în vedere că procurorul nu a probat dincolo de orice echivoc scopul de înstrăinare a substanțelor narcotice urmărit de inculpat, acțiunile lui Zoina Mihail au fost recalificate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

Delimitarea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal și cea de la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, constă în scopul urmărit de făptuitor.

În principal, deosebirea dintre infracțiunile prevăzute la art. 217 și 217¹ Cod penal, se referă la lipsa sau la prezența scopului de înstrăinare. Lipsa scopului de înstrăinare în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 217 Cod penal, denotă dorința făptuitorului de a întrebuința substanțele narcotice, psihotrope sau analoagele acestora pentru consum propriu ori alte asemenea dorințe. Indicarea unui scop în conținutul incriminării se justifică atunci când, pentru caracterizarea infracțiunii și a pericolozității sociale a infractorului, este important rezultatul spre care acesta tinde, iată de ce este firesc ca urmărirea de către subiectul infracțiunii specificate la art. 217¹ Cod penal a scopului de înstrăinare să imprime acestor infracțiuni un pericol social mai sporit, în comparație cu infracțiunea prevăzută la art. 217 Cod penal.

Prin urmare, pentru a reține în sarcina inculpatului componenta de infracțiune prevăzută la art. 217¹ Cod penal, trebuie să fie demonstrată intenția înstrăinării substanțelor narcotice urmărită de inculpat.

În cauza deferită judecării, scopul înstrăinării urmărit de inculpat, în opinia procurorului, s-a confirmat reieșind din circumstanțele de fapt ale cauzei, făcând trimitere la declarațiile depuse de inculpat în cadrul urmăririi penale, unde acesta a declarat că „*a admis păstrarea plantelor de mac, ca urmare a transmiterii acestora unei persoane necunoscute, ce urma să îl contacteze în sensul respectiv*”. Mai mult, Zoina Mihail cu exactitate a comunicat cantitatea, dar și circumstanțele care au dus la obținerea întregii mase de plante vegetale, făcând referire la persoana necunoscută care i-a transmis semințele plantelor de mac, cerându-i să le planteze și să le depoziteze într-o ordine prestabilită, prin ruperea căciulițelor de mac la o anumită perioadă a plantației. Zoina Mihail a indicat că persoana respectivă l-a contactat, s-a apropiat la domiciliul acestuia și a primit o pungă de plante de mac, pe care l-a considerat ca fiind echivalentul semințelor transmise în vederea plantării. Circumstanțele respective vin să corespundă în totalitate cu probele acumulate, or, acesta declarase că străinul urma să îl contacteze pentru a primi și celelalte plante depozitate de el, în scopul unei remunerații. Astfel, a susținut bănuitul la acea etapă că scopul plantării, creșterii și depozitării ulterioare a căciulițelor de mac a avut interes material, or el nu a cunoscut pentru ce pot fi utilizate acestea.

Instanța de recurs a constatat că, instanța de apel a desconsiderat circumstanțele de fapt expuse supra, care au relevanță pentru justa soluționare a acestei cauze și priplit a reținut în acțiunile inculpatului Zoina Mihail elementele constitutive ale infracțiunii de păstrarea ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare.

Având la bază raționamentele expuse, instanța de recurs a conchis că, instanța de apel la examinarea cauzei nu a cercetat probele prezentate de către partea acuzării sub toate aspectele, nu le-a verificat și analizat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora și nu și-a motivat corespunzător soluția adoptată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2018, a fost admis apelul declarat de către procuror, sentința casată parțial, în partea stabilirii pedepsei, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Zoina Mihail xxxxx a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani. În rest dispozițiile sentinței contestate au fost menținute.

Pentru a pronunța decizia în cauză, instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Zoina Mihail a săvârșit infracțiunea incriminată prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, după indicii calificativi - *păstrarea ilegală a drogurilor cu scop de înstrăinare, săvârșit în proporții deosebit de mari*.

Necătfînd la faptul că inculpatul Zoina Mihail nu și-a recunoscut vina pe deplin, vina în cele încriminate a fost dovedită prin următoarele probe

administrare în cadrul urmăririi penale și cercetate de către instanța de fond, și anume: declarațiile martorilor Zoina Lidia, Deliu Valentin, Irașcu Mihail, Buruiană Igor; declarațiile specialistului Popescu Maxim; procesul-verbal de consemnare a celor constatate din 02 ianuarie 2017; raportul ofițerului de investigații al BCG SPC Sil IP Hîncești, Alexandru Gheorghiu din 02 ianuarie 2017 înregistrat în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiune nr. 20 din 02 ianuarie 2017; procesul-verbal de percheziție din 05 ianuarie 2018; procesul-verbal de ridicare din 05 ianuarie 2017; raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-202 din 16 ianuarie 2017; actul nr. 6 de expertiză psihiatrico-legală (narcologico - legală) din 25 ianuarie 2017.

Instanța de apel a conchis că, întreaga sistemă de probe examinate mai sus și apreciată de către instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil, faptul că, inculpatul Zoina Mihail a comis fapta prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, „*păstrarea ilegală a drogurilor cu scop de înstrăinare, săvârșit în proporții deosebit de mari*”.

Instanța de apel a indicat, că în sensul art. 217¹ Cod penal, obiectul juridic nemijlocit a infracțiunii în cauză este reprezentat de relațiile sociale referitoare la ocrotirea sănătății publice, a cărei asigurare implică circulația în condiții de legalitate a substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor. Iar, obiectul material al infracțiunii numite îl reprezintă substanțele narcotice, în prezenta speță - pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină), în cantitate de 3954 gr (masa uscată), substanță ce se atribuie la categoria substanțelor narcotice/droguri. Agravanta specificată în alin. (4) lit. d) al art. 217¹ Cod penal, este caracterizată prin proporțiile deosebit de mari, circumstanță stabilită cu certitudine de către instanța de judecată conform probelor materiale raportate la legislația în vigoare.

Astfel, conform raportul de expertiză fizico-chimică nr. 24/12/1-R-202 din 16 ianuarie 2017, substanța ridicată în cadrul efectuării percheziției la domiciliul lui Zoina Mihail, a fost determinată că fiind pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină), în cantitate de 3954 gr. (masa uscată), substanță ce se atribuie la categoria substanțelor narcotice/droguri, în cantități deosebit de mari. (f.d. 15-20).

În acest context, instanța de apel a indicat, că prima instanță just a reținut că redacția Legii nr. 193 din 28 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr. 315-328 din 23 septembrie 2016, neutilizate în scopuri medicale, obținute artizanal din plante de mac, depistate în trafic ilicit, cantitățile căreia conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23 ianuarie 2006 „Privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora”, reprezintă substanțe narcotice în cantități deosebit de mari.

Nu au putut fi reținute argumentele inculpatului precum că, nu a avut intenția de a înstrăina macul, or din materialele cauzei s-a stabilit și anume din declarațiile martorilor și a inculpatului depuse în cadrul urmăririi penale că, „*a admis păstrarea plantelor de mac, ca urmare a transmiterii acestora unei persoane necunoscute, ce urma să îl contacteze în sensul respectiv*”. Mai mult

ca atât, Zoia Mihail cu exactitate a comunicat cantitatea, dar și circumstanțele care au dus la obținerea întregii mase de plante vegetale, făcând referire la persoana necunoscută care i-a transmis semințele plantelor de mac, cerându-i să le planteze și să le depoziteze într-o ordine prestabilită, prin ruperea căciulițelor de mac la o anumită perioadă a plantației. Zoia Mihail a indicat că persoana respectivă l-a contactat, s-a apropiat la domiciliul acestuia și a primit o pungă de plante de mac, pe care le-a considerat ca fiind echivalentul semințelor transmise în vederea plantării. Circumstanțele respective vin să corespundă în totalitate cu probele acumulate, or, acesta declarase că, străinul urma să îl contacteze pentru a primi și celelalte plante depozitate de el, în scopul unei remunerații. Astfel, a susținut bănuitul la acea etapă că scopul plantării, creșterii și depozitării ulterioare a căciulițelor de mac a avut interes material, or el nu a cunoscut pentru ce pot fi utilizate acestea.

Respectiv, instanța de fond cert a stabilit realizarea de către Zoia Mihail a laturii obiective a infracțiunii, prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, care este manifestată prin distribuirea, înstrăinarea ilegală a substanțelor narcotice.

Latura obiectivă fiind manifestată și prin păstrarea substanțelor narcotice, care în timpul percheziției au fost depistate la domiciliul inculpatului.

Or, prin realizarea laturii obiective a infracțiunii, scopul lui Zoia Mihail a fost realizarea intenționată a laturii subiective, manifestată prin păstrarea și realizarea substanțelor narcotice.

În altă ordine de idei, Colegiul Penal menționează că, nu pot fi reținute argumentele apărării referitor la faptul că inculpatul ar fi fost influențat în careva mod de către OUP, or apărarea nu a descris și respectiv probat că inculpatul Zoia Mihail xxxxx ar fi fost constrâns de careva circumstanțe în timpul audierii, mai mult, la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar indica la faptul că inculpatul sau avocatul ar fi înaintat careva plângeri împotriva acțiunilor/inacțiunilor OUP.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a constatat că procesul-verbal de percheziție din 05 ianuarie 2017, dar și ordonanța de ridicare a CD-ului cu înregistrările video de la locul constatării infracțiunii, a fost întocmit cu încălcări ale prevederilor referitoare la normele procesuale penale, totuși efectuarea percheziției în lipsa inculpatului Zoia Mihail, coroborat cu circumstanțele invocate supra afectează integritatea drepturilor inculpatului Zoia Mihail, încălcări ce prin conținutul și forma lor nu pot impune nulitatea actelor menționate. Sau, constatarea cumulului de erori admise, constituie în viziunea instanței temei pentru aplicarea prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, și poate constitui mijloc de reducere a pedepsei aplicabile inculpatului Zoia Mihail. Or, în condițiile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări ale drepturilor inculpatului, precum și s-a stabilit din vina cui au fost comise aceste încălcări, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept recompensă pentru aceste încălcări.

Afirmațiile procurorului precum că, instanța de fond incorect a individualizat pedeapsa, numindu-i lui Zoia Mihail o pedeapsă prea blândă, instanța de apel le-a considerat întemeiate, or, persoanei recunoscute vinovate de

săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, iar instanța de fond nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei la individualizarea pedepsei aplicate și a numit o pedeapsă mai severă decât cea prevăzută de legea penală.

Instanța de apel a constatat că, inculpatul Zoina Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, care prevede o pedeapsă cu închisoare de la 7 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar potrivit art. 16 alin. (5) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave.

Instanța de apel nu a constatat careva circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 Cod penal. Concomitent, s-a reținut că, inculpatul, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, la locul de trai se caracterizează pozitiv și nu are antecedente penale.

Analizând în ansamblu circumstanțele cauzei și pentru restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, instanța a considerat oportun a-i numi inculpatului Zoina Mihail, cu aplicarea prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, o pedeapsă minimă sub formă de închisoare prevăzută la sancțiunea articolului pentru care acesta este învinuit.

Reieșind din faptul că, infracțiunea comisă de inculpatul Zoina Mihail se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de grave, instanța de apel în conformitate cu art. 72 alin. (4) Cod penal, a dispus executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

7. Nefiind de acord cu decizia, cu recurs ordinar a contestat-o avocatul inculpatului, Tampei Tatiana, care indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei hotărâri de achitare a lui Zoina Mihail de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, sau prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În argumentarea recursului invocă că, prin decizia sa, instanța de apel a pus la baza unei condamnări declarații de care inculpatul s-a refuzat, care nu au fost supuse verificării prin coroborare cu alte probe. Necătfînd la faptul că instanța de fond tot în baza prevederilor art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, l-a recunoscut vinovat, dar i-a fost numită o pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea executării pedepsei. Fiind la o vârstă înaintată, Zoina Mihail a ales poziția de a accepta tacit această pedeapsă pentru că la vârsta lui, nu și-a permis să meargă prin instanțe să demonstreze nevinovăția, mulțumindu-se cu o condamnare cu suspendare. Instanța de apel i-a numit o pedeapsă prea aspră, nu a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei.

8. Prin decizia din 05 martie 2019 a Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție, recursul ordinar declarat a fost admis, casată total decizia instanței de apel dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Totodată, a fost dispusă eliberarea lui Zoina Mihail xxxxx, din penitenciar în caz dacă nu se deține în baza unei alte hotărâri de condamnare sau măsuri de reprimare.

În motivarea deciziei, instanța de recurs a menționat că instanța de apel la

adoptarea deciziei nu a respectat întocmai și a interpretat eronat prevederile art. 101 și 414 Cod de procedură penală.

Astfel, fiind lecturat textul deciziei recurate, se constată mențiunea instanței de apel, și anume: „*Necătînd la faptul că inculpatul Zoina Mihail nu recunoaște pe deplin vina în cele incriminate, culpa acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, este dovedită și prin următoarele probe, administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate de către instanța de fond, și anume: declarațiile martorilor Zoina Lilia, Deliu Valentin, Irașcu Mihail, Buruiană Igor, Popescu Maxim.*

În acest sens, instanța de recurs a conchis că, instanța de apel fără a pătrunde în esența problemei de fapt și de drept, a argumentat la general faptul că probele respective confirmă vinovăția inculpatului, fără să aprecieze fiecare probă în parte și să-și expună punctul său de vedere asupra fiecăreia și asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, or instanța de apel urma să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate lui Zoina Mihail și să-și argumenteze corespunzător concluziile trasate pe marginea alegațiilor expuse de părți.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Intima convingerea se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

Un alt aspect important de menționat este faptul că, atât prima instanță, cât și instanța de apel la baza hotărârilor de condamnare a inculpatului Zoina Mihail au reținut declarațiile acestuia depuse în cadrul urmăririi penale, care sunt contradictorii cu cele depuse în prima instanță - prin care pledează nevinovat, fără a argumenta motivul admisibilității unora și respingerii altora, or, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă, iar concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Referitor, la prezența sau nu a scopului de înstrăinare, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, fiind apreciate multilateral și obiectiv. Totodată, în acest sens Colegiul ține să menționeze faptul că, *înstrăinarea ilegală* de plante care conțin droguri, etnobotanice sau analogii acestora reprezintă orice acțiune în urma căreia posesor al substanțelor respective devine o altă persoană (vânzare, donare, schimb, achitare a datoriei, dare cu împrumut etc.), acțiune care poate urmări atât un scop pecuniar, cât și gratuit.

Înstrăinarea ilegală de droguri, etnobotanice sau analogii acestora se consideră infracțiune consumată în momentul primirii acestor substanțe de către

o altă persoană. Scopul înstrăinării este prezent atunci când făptuitorul urmărește transmiterea plantelor sau a substanțelor vizate în posesia unei alte persoane și nu are importanță dacă, prin comiterea faptei, subiectul a urmărit realizarea unui interes material (*motivul infracțiunii*).

Despre scopul de înstrăinare pot mărturisi, în prezența unor temeuri suficiente: procurarea, prepararea, păstrarea sau transportarea drogurilor de către o persoană care nu le consumă; numărul mare de plante care conțin droguri sau etnobotanice; amplasarea acestor substanțe în recipiente care facilitează înstrăinarea; existența unei înțelegeri cu cei care urmează să primească astfel de substanțe etc.

Pentru stabilirea prezenței scopului înstrăinării, este necesară identificarea tuturor acestor circumstanțe în ansamblu și nu doar a uneia din ele.

În continuare, Colegiul penal lărgit a evidențiat și asupra faptului că, deși, în învinuirea înaintată inculpatului se vorbește despre droguri sub formă de pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină), instanța de apel în partea descriptivă a deciziei (f.d. 101 vol. II), vorbește despre heroină.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs a învederat că cele enunțate cad sub incidența pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar*.

Totodată, Colegiul penal lărgit a relevat că eroarea comisă de către instanța de apel nu poate fi corectată în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității hotărârii, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legale.

9. Prin decizia din 21 mai 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către procuror și casată parțial sentința din 26 octombrie 2017 a Judecătoriei Hîncești, doar în latura penală și în această parte a fost pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Zoina Mihail xxxxx a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul farmaceutic pe un termen de 2 ani, iar conform art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată acestuia a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani. În rest dispozițiile sentinței contestate au fost menținute.

Pentru a se decide astfel, verificând legalitatea și temeinicia sentinței pe baza probelor administrate la dosar, instanța de apel a ajuns la concluzia de a interveni în sentință din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod procedură penală, deoarece instanța de fond eronat a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, or din materialele cauzei s-a stabilit că inculpatul a păstrat la domiciliul său 6 pungi din polimer și un sac din fibre de polimer, în care se află o masă vegetală uscată care potrivit raportului de expertiză tehnico-criminalistic nr. 34/12/1-R-202 din 16 ianuarie 2017 reprezintă o masă de origine

vegetală, uscată și grosier mărunțită constituită din măciulii, care reprezintă pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină), în cantitate de 3954 gr (masa uscată), substanță ce se atribuie la categoria substanțelor narcotice/droguri, însă nu a fost constatat scopul acestuia de punere ilegală în circulație a substanțelor narcotice.

Instanța de apel efectuând o nouă analiză și apreciere a probelor cercetate în cadrul ședinței de apel, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a constatat că vina inculpatului Zoina Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. 4 lit. b) Cod penal - *păstrarea ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare*, este dovedită pe deplin.

Așadar, în susținerea poziției sale, instanța de apel a reținut că instanța de fond eronat a apreciat probele administrate în cadrul ședinței de judecată, adoptând o sentință de condamnare în privința lui Zoina Mihail în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, or, la caz se constată cu certitudine, păstrarea ilegală a masei vegetale sub formă de pai de mac uscat în masă totală de 3954 gr, ce conține alcaloidul narcoactiv al opiului morfină, însă lipsesc careva probe ce ar confirma scopul de înstrăinare a inculpatului.

În cauza deferită judecării, din actele și lucrările dosarului se atestă că în gospodăria inculpatului în timpul percheziției în ultima odaie a saraiului au fost depistate 4 pachete de culoare albă, transparente din polietilenă, în care se aflau căciulite de mac, iar în podul casei au fost depistate într-un sac din fibre de polimer de culoare albe, căciulite uscate, asemănătoare celor de mac, dar și un pachet de polietilenă cu asemenea substanțe.

În acest context, instanța de apel a conchis asupra netemeinicii argumentelor acuzării, acceptate de instanța de fond, precum că acțiunile inculpatului întrunesc componența infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, deoarece reieșind din declarațiile martorilor audiați - Irașcu Mihail, Buruiană Igor, Valentin Deliu, specialistul Popescu Maxim, cât și din probele materiale ale cauzei - procesul-verbal de percheziție și ridicate la domiciliul inculpatului, se constată intenția acestuia doar la păstrarea drogurilor la domiciliu său, dar nu și scopul de a le înstrăina.

Totodată, instanța de apel a reținut că partea acuzării în sensul solicitărilor sale, nu a prezentat probe ce ar demonstra intenția inculpatului privind înstrăinarea drogurilor. Acest fapt nu se confirmă reieșind din numărul mare de plante care conțin substanțe narcotice sau cantitatea acestora depistate la domiciliul inculpatului, urmând a fi identificate și alte temeiuri pentru confirmarea intenției, precum și existența unei înțelegeri cu cei care urmau să procure astfel de plante sau substanțe. La fel, a fost reținut că, declarațiile inculpatului date în calitate de bănuit nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare în lipsa altor probe pertinente și concludente, or este evident, că inculpatul fiind într-o vârstă înaintată, fiindu-i adusă bănuiala în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal - *păstrarea ilegală a drogurilor fără scop de înstrăinare*, a scris personal că recunoaște bănuiala, procesul-verbal fiind perfectat de ofițerul de urmărire penală (f.d. 41-42). Ulterior, fiindu-i adusă învinuirea în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal,

inculpatul, folosindu-se de dreptul legal, a refuzat să facă careva declarații (f.d.71-72).

Instanța de apel a constatat lipsa temeiurilor legale pentru declararea nulității actelor de percheziție și ridicare a substanțelor depistate în gospodăria inculpatului, or, certitudinea dubiilor impuse referitor la modul și procedura sigilării, în speță, fiind stabilit doar faptul că quantumul masei vegetale ridicate de la domiciliul inculpatului nu a fost supus verificării în sensul cantităților individuale pentru fiecare pachet ridicat.

De asemenea, instanța de apel a constatat că atât procesul-verbal de percheziție din 05 ianuarie 2017, cât și ordonanța de ridicare a CD-ului cu înregistrările video de la locul constatării infracțiunii au fost întocmite cu încălcări ale prevederilor normelor procesual penale, în ce privește efectuarea perchiziției în lipsa inculpatului Zoina Mihail, coroborat cu circumstanțele invocate supra, afectează integritatea drepturilor inculpatului Zoina Mihail, încălcări ce prin conținutul și forma lor nu pot impune nulitatea actelor menționate și urmează a fi puse la baza sentinței de condamnare.

Succesiv, instanța de apel a indicat că alte probe ce ar confirma că inculpatul a păstrat cu scop de înstrăinare droguri, în afară de declarațiile acestuia date în cadrul urmăririi penale lipsesc (f.d. 42), iar în lipsa altor probe ce ar confirma scopul inculpatului de înstrăinare a acestor plante, declarațiile acestuia date în cadrul urmăririi penale nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare a inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

Pe cale de consecință, instanța de apel a învederat că este necesară intervenirea în sentință, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal – păstrarea ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

La examinarea chestiunea numirii pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederilor art. 7, 61, 75, 78 alin. (1) Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de persoana celui vinovat, de o vârstă înaintată – 69 ani, de faptul că anterior nu a mai comis infracțiuni, se caracterizează pozitiv, nu a înregistrat abateri de ordin penal sau contravențional, de comportamentul acestuia în procesul judecării cauzei în prima instanță și de apel, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența celor atenuante cum sunt săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni și are la întreținere minorul Stratu Stanislav, care este nepotul său (f.d. 117).

În atare circumstanțe, având ca temei legal prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, instanța de apel a considerat că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu stabilirea unei pedepse penale sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani. Iar , în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare stabilită lui Zoina Mihail a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

În final, instanța de apel a decelat că pedeapsa stabilită inculpatului va răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în

art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

10. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, care indică temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) 10) și 12) Cod de procedură penală și solicită casarea deciziei din 21 mai 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de ale, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului recurentul a invocat că:

- prin probele acumulate la urmărirea penală și examinate în instanța de fond și apel, se atestă incontestabil că acțiunile inculpatului au fost îndreptate nemijlocit la păstrarea ilegală a drogurilor, având un sigur scop înstrăinarea săvârșită în proporții deosebit de mari, or însuși inculpatul la etapa urmăririi penale a recunoscut că intenția lui a fost de a vinde macul, deoarece dorea să câștige bani (f.d. 42);

- instanța de fond corect a apreciat probele care demonstrează vina inculpatului, și anume: declarațiile martorilor Zoina Lidia, Deliu Valentin, Irașcu Mihail, Buruiană Igor, specialistului Popescu Maxim, procesul-verbal din 02 ianuarie 2017, raportul ofițerului de investigație din 02 ianuarie 2017, procesul-verbal de percheziție din 05 ianuarie 2017, procesul-verbal de ridicare din 005 ianuarie 2017, raportul de expertiză nr. 24/12/1-R-202 din 16 ianuarie 2017, actul nr. 6 de expertiză psihiatrico-legală din 25 ianuarie 2017 și corpurile delictate recunoscute prin ordonanța din 02 februarie 2017;

- instanța de apel a aplicat incorect prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală și a dat o apreciere improprie probelor din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor;

- instanța de apel a ajuns la o concluzie neîntemeiată privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și nu a formulat o motivare corespunzătoare vis-a-vis de chestiunile care au importanță decisivă în acest dosar, prin ce a admis erorile de drept prevăzute de pct. 6) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală;

- scopul înstrăinării urmărit de inculpat se confirmă prin declarațiile depuse de acesta în cadrul urmăririi penale, unde a declarat că „a admis păstrarea plantelor de mac, ca urmare a transmiterii acestora unei persoane necunoscute, ce urma să îl contacteze în sensul respectiv”. Mai mult, Zoina Mihail cu exactitate a comunicat cantitatea, dar și circumstanțele care au dus la obținerea întregii mase de plante vegetale, făcând referire la persoana necunoscută care i-a transmis semințele plantelor de mac, cerându-i să le planteze și să le depoziteze într-o ordine prestabilită, prin ruperea căciulițelor de mac la o anumită perioadă a plantației. Zoina Mihail a indicat că persoana respectivă l-a contactat, s-a apropiat la domiciliul acestuia și a primit o pungă de plante de mac, pe care a considerat ca fiind echivalentul semințelor transmise în vederea plantării. Circumstanțele respective vin să corespundă în totalitate cu probele acumulate, or, acesta declarase că străinul urma să îl contacteze pentru a primi și celelalte plante depozitate de el, în scopul unei remunerații. Astfel, bănuitul a susținut la acea etapă că scopul plantării, creșterii și depozitării

ulterioare a căciulișelor de mac a avut interes material, or el nu a cunoscut pentru ce pot fi utilizate acestea;

- instanța de apel la examinarea cauzei nu a cercetat probele prezentate de către partea acuzării sub toate aspectele, nu le-a verificat și analizat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora și nu și-a motivat corespunzător soluția adoptată.

- instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat au aplicat prevederile art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei. Astfel, acestea nu au argumentat plauzibil motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, circumstanțele cauzei și personalitatea celui vinovat;

- instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a acestui cod;

- instanța de apel respingând apelul său nu a oferit careva motivare care ar sta la baza concluziei sale și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cu toate că instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra lor, iar nepronunțarea asupra acestora echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

11. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință Zoina Mihail, reprezentat de avocatul Tampei Tatiana, care a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia.

12. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că recurentul invocă ca temeiuri de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12), Cod de procedură penală, și anume cazurile când: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Verificând materialele cauzei prin prisma aspectelor și temeiurilor de recurs invocate, Colegiul penal lărgit constată că în speță se confirmă temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12 Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

În speță, Colegiu penal lărgit, reiterează că problema principală pusă în discuție pe o cauză penală este vinovăția persoanei trimisă în judecată în raport cu faptele pentru care aceasta este acuzată prin rechizitoriu. În cauza de față problema vinovăției este determinată de existența sau inexistența în acțiunile inculpatului Zoina Mihail a semnelor calificative subsecvente infracțiunii de păstrarea ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare și celei de păstrarea ilegală a drogurilor cu scop de înstrăinare, săvârșită în proporții deosebit de mari, incriminate ultimului prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

În sensul celor menționate, urmează a se reține că încadrarea juridică a faptei este crucială în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art.6 din Convenția Europeană. Din atare considerente, orice schimbare a încadrării juridice, atât în sensul atenuării, cât și a agravării, urmează a fi minuțios analizată și argumentată de instanță.

În alt mod, se relevă că, instanța de apel atunci când constată lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate prin rechizitoriu și necesitatea recalificării faptelor în baza altei norme penale, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv. În acest sens, se are în vedere faptul că, așa cum s-a punctat deja mai sus, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să constate dacă acțiunile comise de inculpat se încadrează în baza art. 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, după cum pledează procurorul, sau urmează a fi reținută altă calificare în acțiunile lui Zoina Mihail.

În litigiul dedus judecății, reieșind din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, Colegiul constată că, instanța de apel a ajuns la o concluzie neîntemeiată privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, nu a formulat o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în acest dosar, prin ce a admis erorile de drept prevăzute de pct. 6) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța a ajuns la concluzia de a recalifica acțiunile inculpatului din art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, în cele ale art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, motivând soluția prin faptul că *lipsesc careva probe ce ar confirma scopul de înstrăinare a substanțelor narcotice/droguri de către inculpatul Zoina Mihail.*

În continuare, Colegiul penal lărgit se va referi la aspecte ale învinuirii, care nu au fost tratate corespunzător și minuțios de instanța de apel, în particular se are în vedere delimitarea dintre componentele de infracțiuni prevăzute la art. 217 și 217¹ Cod penal.

Așadar, instanța de recurs reiterează că, potrivit rechizitoriului Zoina Mihail a fost învinuit de aceea că: *„...pe parcursul unei perioade de timp până 05 ianuarie 2017, aflându-se în s. xxxxx, r-nul xxxxx, acționând intenționat în scopul punerii ilegale în circulație a unor substanțe care conțin droguri a păstrat la domiciliul său cu scopul de înstrăinare unor persoane terțe, 6 pungi din polimer și un sac din fibre de polimer, în care se află o masă vegetală uscată care potrivit raportului de expertiză tehnico criminalistic nr. 34/12/1-R-202 din 16 iunie 2017 reprezintă o masă de origine vegetală, uscată și grosier mărunțită constituită din măciulii, care reprezintă pai de mac ce conține alcaloidul activ al opiului (morfină), în cantitate de 3954 gr (masa uscată), substanță ce se atribuie la categoria substanțelor narcotice/droguri, în cantități deosebit de mari, ce în redacția Legii nr.193 din 28 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative publicată în Monitorul Oficial nr.315-328 din 23 septembrie 2016, neutilizate în scopuri medicale, obținute artizanal din plante de mac, depistate în trafic ilicit, cantitățile căreia conform Hotărârii Guvernului R. Moldova, nr.79 din 23 ianuarie 2006 „Privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora”, reprezintă substanțe narcotice în cantități deosebit de mari, iar potrivit*

Hotărârii Guvernului R. Moldova nr.1088 din 05 octombrie 2004 „cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului” nu sunt utilizate în scopuri medicale”.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, acțiunile inculpatului au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal adică, păstrarea ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari, cu scop de înstrăinare.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că, reieșind din baza factologică expusă supra și având în vedere că procurorul nu a probat dincolo de orice echivoc scopul de înstrăinare a substanțelor narcotice urmărit de inculpat, acțiunile lui Zoina Mihail au fost recalificate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

Delimitarea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal și cea de la art. 217 alin.(4) lit. b) Cod penal, constă în scopul urmărit de făptuitor.

În principal, deosebirea dintre infracțiunile prevăzute la art. 217 și 217¹ Cod penal se referă la lipsa sau la prezența scopului de înstrăinare. Lipsa scopului de înstrăinare în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 217 Cod penal denotă dorința făptuitorului de a întrebuința substanțele narcotice, psihotrope sau analoagele acestora pentru consum propriu ori alte asemenea dorințe. Indicarea unui scop în conținutul incriminării se justifică atunci când, pentru caracterizarea infracțiunii și a pericolozității sociale a infractorului, este important rezultatul spre care acesta tinde, iată de ce este firesc că urmărirea de către subiectul infracțiunii specificate la art. 217¹ Cod penal a scopului de înstrăinare să imprime acestor infracțiuni un pericol social mai sporit, în comparație cu infracțiunea prevăzută la art. 217 Cod penal.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit reamintește că, pentru delimitarea infracțiunilor de mai sus trebuie avute în vedere circumstanțele în care a acționat inculpatul, acțiunile premergătoare acestora și toate împrejurările în care a fost săvârșită fapta infracțională.

Prin urmare, pentru a reține în sarcina inculpatului componența de infracțiune prevăzută la art. 217¹ Cod penal trebuie să fie demonstrată intenția înstrăinării substanțelor narcotice urmărită de inculpat.

La caz, scopul înstrăinării urmărit de inculpat, în opinia procurorului, se confirmă reieșind din circumstanțele de fapt ale cauzei, făcând trimitere la declarațiile depuse de inculpat în cadrul urmăririi penale, unde acesta a declarat că *„a admis păstrarea plantelor de mac, ca urmare a transmiterii acestora unei persoane necunoscute, ce urma să îl contacteze în sensul respectiv”*. Mai mult, *Zoina Mihail cu exactitate a comunicat cantitatea, dar și circumstanțele care au dus la obținerea întregii mase de plante vegetale, făcând referire la persoana necunoscută care i-a transmis semințele plantelor de mac, cerându-i să le planteze și să le depoziteze într-o ordine prestabilită, prin ruperea căciulițelor de mac la o anumită perioadă a plantației. Zoina Mihail a indicat că persoana respectivă l-a contactat, s-a apropiat la domiciliul acestuia și a primit o pungă de plante de mac, pe care l-a considerat ca fiind echivalentul semințelor transmise în vederea plantării. Circumstanțele respective vin să corespundă în totalitate cu probele acumulate, or, acesta declarase că străinul urma să îl*

contacteze pentru a primi și celelalte plante depozitate de el, în scopul unei remunerații. Astfel, a susținut bănuitul la acea etapă că scopul plantării, creșterii și depozitării ulterioare a căciulițelor de mac a avut interes material, or el nu a cunoscut pentru ce pot fi utilizate acestea”.

În acest sens, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel a desconsiderat circumstanțele de fapt expuse supra, care au relevanță pentru justa soluționare a acestei cauze și pripit a reținut în acțiunile inculpatului Zoina Mihail elementele constitutive ale infracțiunii de păstrarea ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare.

Având la bază raționamentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel la examinarea cauzei nu a cercetat probele prezentate de către partea acuzării sub toate aspectele, nu le-a verificat și analizat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora și nu și-a motivat corespunzător soluția adoptată.

Subsecvent, ce ține de prezența sau nu a scopului de înstrăinare, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, fiind apreciate multilateral și obiectiv.

Totodată, Colegiul ține să menționeze faptul că, înstrăinarea ilegală de plante care conțin droguri, etnobotanice sau analogii acestora reprezintă orice acțiune în urma căreia posesor al substanțelor respective devine o altă persoană (vânzare, donare, schimb, achitare a datoriei, dare cu împrumut etc.), acțiune care poate urmări atât un scop pecuniar, cât și gratuit.

Înstrăinarea ilegală de droguri, etnobotanice sau analogii acestora se consideră infracțiune consumată în momentul primirii acestor substanțe de către o altă persoană. Scopul înstrăinării este prezent atunci când făptuitorul urmărește transmiterea plantelor sau a substanțelor vizate în posesia unei alte persoane și nu are importanță dacă, prin comiterea faptei, subiectul a urmărit realizarea unui interes material (motivul infracțiunii).

Despre scopul de înstrăinare pot mărturisi, în prezența unor temeieri suficiente: procurarea, prepararea, păstrarea sau transportarea drogurilor de către o persoană care nu le consumă; numărul mare de plante care conțin droguri sau etnobotanice; amplasarea acestor substanțe în recipiente care facilitează înstrăinarea; existența unei înțelegeri cu cei care urmează să primească astfel de substanțe etc.

Pentru stabilirea prezentei scopului înstrăinării, este necesară identificarea tuturor acestor circumstanțe în ansamblu și nu doar a uneia din ele.

În consecință, în temeiul celor expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că recursul ordinar declarat urmează a fi admis, or s-a confirmat incidența temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de

rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate și în prezenta decizie, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea aprecierea cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul cuvenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, în baza probelor cercetate în ședința de judecată a instanței de apel, cu respectarea cerințelor art. 414, 415 Cod de procedură penală, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, casează total decizia din 21 mai 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privind-l pe Zoina Mihail xxxxx, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată..

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 18 decembrie 2019.

Președinte

Ala Cobăneanu

Judecători

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Victor Burduh

Nina Vascan